

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

2 Temmuz 2026 tarihinde Cumhurbaşkanı Cevdet Yılmaz'a yönelik sorduğumuz soruları Adalet Bakanlığı'nın yetki ve görev alanında olduğu cevabını almamız üzerine size yöneliyoruz.

Türkiye'de ormanları, su varlıklarını ve doğal varlıkları savunan yurttaşlar, sıklıkla adli ve idari yaptırımlarla karşı karşıya kalmakta, anayasal haklarını kullanırken kriminalize edilmektedir.

Muğla İkizköy'de Akbelen Ormanı'nı savunan Esra Işık, kamulaştırma kararı verilen alanlardaki bilirkişi işlemlerini protesto etmesinin ardından 31 Mart'ta tutuklanmış, 42 gün boyunca özgürlüğünden mahrum bırakılmış ve ailesinden, yaşadığı yerden kilometrelerce uzağa, İzmir Kadın Kapalı Cezaevi'ne gönderilmiş, yalnızlaştırılmış ve etrafında örülen dayanışmadan koparılmıştır. Benzer şekilde, Marmaris Kızılbük'teki Milli Park projesine karşı mücadele yürüten Halime Şaman'ın engelli aylığı kesilmiş ve davası devam etmektedir. Görülüyor ki ekoloji mücadelesi veren yurttaşlar ekonomik baskı ve güvencesizleştirme politikalarıyla sindirilmeye çalışılmaktadır.

Bu pratikler yalnızca yerel değil, uluslararası boyutta da tepki çekmektedir. Son olarak Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Konseyi bünyesindeki 8 ayrı raportör ve çalışma grubu, hükümete gönderdikleri resmi yazıyla, Esra Işık ve Halime Şaman'a yönelik idari ve adli süreçler hakkında kapsamlı bir açıklama talep etmiş, çevre savunucularına yönelik bu uygulamalardan “derin endişe” duyduklarını kamuoyu ile paylaşmışlardır. Ekolojik yıkıma karşı ortak yaşamı ve dayanışmayı savunan yurttaşların cezalandırılması, sadece bugüne değil, geleceklerine de sahip çıkmak isteyenleri tedirgin etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Esra Işık'ın tutuklanmasının ve ikamet ettiği şehre uzak bir cezaevine sevk edilmesinin hukuki gerekçeleri nelerdir? Bu sevk kararı ile ekoloji savunucularının dayanışma ağlarından koparılarak tecrit edilmesi mi hedeflenmiştir?
2. Esra Işık'ın gözaltına alınması sırasında evlerinde kimse olmadan değer tespit işlemi yapılmasının hukuki dayanağı nedir? Kişinin kendisi veya müvekkili olmadan değer tespiti yapan kişiler hakkında yasal bir işlem yapılmış mıdır?
3. Marmaris'te doğal varlıkları savunan Halime Şaman'ın engelli aylığının kesilmesine dayanak oluşturan idari işlemler nelerdir? Anayasal protesto hakkını kullanan yurttaşların sosyal güvencelerinin ellerinden alınması, kurumsal bir yıldırma politikası olarak mı uygulanmaktadır?

4. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi raportörleri tarafından hükümetinize gönderilen ve Esra Işık ile Halime Şaman'ın durumlarını gündeme getiren resmi yazıya herhangi bir yanıt verilmiş midir? Verildiyse, bu yanıtın içeriği nedir?
5. Akbelen ve Marmaris Milli Parkı çevresinde, bölgenin su varlıklarını ve orman ekosistemini doğrudan tehdit eden sermaye projelerinde, yöre halkının katılım ve rıza süreçleri neden işletilmemektedir?
6. Doğayı ve insan haklarını savunan yurttaşların hiçbir ekonomik, adli veya idari baskıya maruz kalmadan seslerini duyurabilmeleri için almayı planladığınız güvence adımları nelerdir?